

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination**March/April-2025 (NEW COURSE)****Human Resource Management-2 (Dse-2 (New))****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ તાલીમનો અર્થ જણાવી તેનાં હેતુઓ અને વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ (અ) “તાલીમ ખર્ચાળ છે પરંતુ તેની ગેરહાજરી તેથી વધુ ખર્ચાળ છે” વિધાન સમજાવો. (૧૦)
(બ) તફાવત જણાવો: તાલીમ અને વિકાસ. (૧૦)
- પ્રશ્ન-૨ સામાજિક સલામતી એટલે શું? તેના મુખ્ય હેતુઓ કયા છે? ભારતમાં સામાજિક સલામતી અંગે લેવાયેલ મુખ્ય પગલાઓની યાદી આપો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ (અ) કામદાર આરોગ્યનો અર્થ અને સંબંધિત વિવિધ જોગવાઈઓ સમજાવો. (૧૦)
(બ) મજૂર કલ્યાણનો અર્થ સમજાવી તેનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો. (૧૦)
- પ્રશ્ન-૩ ઔદ્યોગિક માનસશાસ્ત્ર એટલે શું? તેનાં હેતુઓ અને કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ ઔદ્યોગિક સંબંધનો અર્થ જણાવી તેનાં કારણો અને અસરો ચર્ચા.
- પ્રશ્ન-૪ “ઔદ્યોગિક ઝઘડા” નો અર્થ સમજાવી તેના ઉકેલની વિવિધ પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. (૧૫)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ મજૂર સંઘનું મહત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Que-1 State the meaning of training and explain it's objectives and methods. (20)
OR
- Que-1 (A) “Training is expensive but is absence is more expensive” explain the statement. (10)
(B) State the difference: Training and Development. (10)
- Que-2 What is social security? What are it's objectives? Give the list of the main steps taken in India for social security. (20)
OR
- Que-2 (A) Explain the meaning of employee health and different provisions related to it. (10)
(B) Explain the meaning of labor welfare and state it's scope. (10)
- Que-3 What is industrial psychology? State it's objectives and scope. (15)
OR
- Que-3 State the meaning of Industrial Relation, and discuss the causes and effects of it.
- Que-4 Explain the term “Industrial Dispute” Discuss the different method of it's solutions. (15)
OR
- Que-4 State the importance and scope of Trade Union.
